آمریکا به ادعای خط تولید پهپاد ایرانی در روسیه واکنش نشان داد

بازی روابط امنیتی تهران و مسکو با اعصاب واشنگتن

سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا ضمن تکرار ادعاهای دولت این کشور مبنی بر حمایت نظامی ایران از روسیه در جنگ اوکراین، گفت که واشنگتن به دنبال مقابله با روابط امنیتی تهران- مسکو خواهد بود.

به گزارش ایسنا، ند پرایس، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در یک نشست خبری که مشروح آن در وبگاه وزارت امور خارجه این کشور منتشر شده است، در پاسخ به این سوال که با توجه به ادعای اخیر روزنامه وال‌استریت‌ژورنال، مبنی بر این که ایران قصد دارد به تاسیس کارخانه‌ای در روسیه برای تولید پهپادهای دارای طراحی ایران کمک کند، واکنش آمریکا به چنین اقدامی چه خواهد بود و آیا خود این کارخانه هدف اقدامات تحریمی قرار خواهد گرفت یا نه، گفت: از این گزارش مطلعم. نمی‌توانم در جایگاهی که هستم، آن را تایید کنم.

پرایس افزود: به طور کلی، [این گزارش] مطلب این گزارش چیزی نیست که از قبل از آن باخبر نباشیم. ما در مدت شش ماه گذشته، به تفصیل درباره روابط امنیتی نوپای روسیه و ایران، درباره عرضه فناوری پهپادی از ایران به روسیه و دوطرفه بودن این اقدامات صحبت کرده‌ایم. روسیه هم در عوض، کمک‌های امنیتی و ادوات نظامی خواسته شده از سوی ایران را به آن می‌دهد. این‌ها بخشی از دلیل اعمال کردن تحریم‌هایی علیه نه تنها روسیه، بلکه علیه عوامل ایرانی است. او با اشاره به تحریم‌های اخیر آمریکا علیه برخی شرکت‌های مرتبط با صنایع پهپادی ایران، گفت: ما مسلما تحریم‌های بعدی را از قبل اعلام نمی‌کنیم اما همچنان به دنبال اهدافی خواهیم بود که به ما اجازه می‌دهد با این نوع رابطه روسیه و ایران و عینا با عرضه فناوری پهپادی از ایران به روسیه مقابله کنیم که آسیب‌ها و ویرانی بی‌حسابی در اوکراین و برای مردم اوکراین به بار آورده است.

موضع‌گیری کاخ سفید

جان کربی، هماهنگ‌کننده ارتباطات راهبردی کاخ سفید در یک نشست خبری با تکرار ادعای غرب مبنی بر حمایت نظامی ایران از روسیه در جنگ اوکراین، گفت که روسیه همچنان در حال در دریافت پهپادها از ایران برای استفاده در جنگ اوکراین است.

با این وجود، کربی ادعای روزنامه وال‌استریت‌ژورنال را مبنی بر کمک ایران به روسیه برای تاسیس کارخانه‌ای در این کشور جهت تولید پهپادهای دارای طراحی ایران، تایید نکرد.

این مقام کاخ سفید گفت: شکی نداریم که روسیه همچنان از ایران پهپاد دریافت می‌کند و از آن‌ها برای کشتن اوکراینی‌های بی‌گناه استفاده می‌کند.کربی اشاره کرده که روابط روسیه و ایران در حوزه نظامی در حال عمیق‌تر شدن است و در حال حاضر، نشانه‌های واضحی وجود دارد که دو کشور به دنبال به اشتراک گذاشتن فناوری نظامی هستند.

او با اشاره به روابط تهران-مسکو مدعی شد: این رابطه دفاعی نوپا نه‌تنها برای مردم اوکراین بد است، بلکه برای شرکا و دوستان ما در سراسر خاورمیانه نیز بد است.

اظهارات پرایس وکربی در پی این مطرح می‌شود که اوکراین و دیگر متحدان غربی آن مدعی هستند که ایران با عرضه پهپادها به روسیه، از جنگ آن علیه اوکراین حمایت می‌کند. این ادعا از سوی ایران و مقامات روسیه رد شده است و آن را بی‌ارتباط با همکاری‌های نظامی دوجانبه خود دانسته‌اند. مقامات روسیه نیز تاکید کرده‌اند که این کشور از پهپادهای ساخت داخل در جنگ اوکراین استفاده می‌کند. دمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین روز گذشته در واکنش به این ادعای روزنامه وال‌استریت‌ژورنال گفت: ما برنامه‌های تولیدات [پهپادی] خودمان را داریم و من نمی‌دانم این روزنامه در گزارش خود به اظهارات کدام منابع مطلع استناد کرده است.

وال استریت ژورنال مدعی شده که مقامات یک کشور همسو با ایالات متحده گفتند، مسکو و تهران در حال پیشبرد برنامه‌های خود برای ساخت کارخانه جدیدی در روسیه هستند که می‌تواند حداقل ۶۰۰۰ پهپاد ایرانی برای جنگ روسیه علیه اوکراین بسازد. این جدیدترین نشانه از تعمیق همکاری بین ایران و روسیه است. این مقامات گفتند که به عنوان بخشی از اتحاد نظامی در حال ظهور دو کشور، یک هیئت بلندپایه ایرانی در اوایل ژانویه به روسیه رفته تا از مکان انتخاب شده برای کارخانه بازدید کند و جزئیات را برای راه اندازی پروژه بررسی کند. به گفته این مقامات، روسیه و ایران قصد دارند یک پهپاد سریع‌تر بسازند که می‌تواند چالش‌های جدیدی برای پدافند هوایی اوکراین ایجاد کند.

مقامات آمریکایی گفته اند که پیش از این تهران، صدها پهپاد را به مسکو برای حمله به اهداف نظامی و غیرنظامی در اوکراین داده است و دولت بایدن هشدار داده که روسیه و ایران در حال توسعه یک «شراکت دفاعی تمام عیار» هستند. کاخ سفید می‌گوید مسکو در حال آموزش خلبانان ایرانی برای پرواز با جنگنده‌های روسی است و قصد دارد تا پایان سال این جت‌ها را به تهران بفرستد.

در ماه دسامبر، کاخ سفید هشدار داد که مسکو و تهران در حال بررسی ایجاد خط مشترک تولید پهپاد در روسیه هستند. اکنون، این مقامات همسو با ایالات متحده می گویند که با بازدید روز ۵ ژانویه از شهر یلابوگا روسیه، در حدود ۶۰۰ مایلی شرق مسکو، گفتگوها به برنامه‌های ملموس تبدیل شده است. آنها گفتند که از سایت خالی که در آن رهبران دو کشور در حال برنامه ریزی برای ساخت کارخانه جدیدی در آنجا هستند بازدید کرده اند. این کارخانه می تواند حداقل ۶۰۰۰ هواپیمای بدون سرنشین در سال‌های آینده تولید کند. مقامات مذکور همچنین مدعی شدند که سردار عبدالله محرابی رئیس سازمان تحقیقات و جهاد خودکفایی نیروی هوافضای سپاه پاسداران و قاسم دماوندیان، مدیر عامل شرکت صنایع هوایی قدس (که ایالات متحده می گوید در توسعه و ساخت پهپادهای این کشور نقش اساسی دارد)، ریاست هیات ایرانی را بر عهده داشتند.

شمخانی به روسیه رفت

پیگیری و مرور تصمیمات تهران در مسکو

دبیر شورای عالی امنیت ملی در بدو ورود به مسکو گفت: روابط ایران و روسیه در ابعاد مختلف، عمیق‌تر و بنیادی‌تر رو به توسعه است.

به گزارش ایسنا، دریابان علی شمخانی نماینده رهبر معظم انقلاب و دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان، برای شرکت در پنجمین نشست گفت‌وگوی امنیت منطقه‌ای در مسکو، صبح دیروز با استقبال سفیر کشورمان در روسیه و «الکساندر وندیکتو» معاون شورای امنیت ملی روسیه وارد فرودگاه ونوکووای مسکو شد.

وی در بدو ورود گفت: روابط ایران و روسیه در ابعاد مختلف ، از جمله اقتصادی ، دفاعی و نظامی، امنیتی، علمی، کریدور و دیگر عرصه‌ها، عمیق‌تر و بنیادی‌تر و رو به توسعه است.

شمخانی افزود: برای بررسی نقشه راه روابط دوجانبه در حوزه‌های گوناگون، لازم بود آنچه رهبران دو کشور درباره آن تصمیم گرفته‌اند با مقامات عالی روسیه مرور شود.

وی به سفر اخیر «نیکلای پاتروشف» دبیر شورای امنیت روسیه به تهران اشاره کرد و گفت : تصمیماتی که در تهران گرفته شده بود در مسکو پیگیری و مرور خواهد شد.

وی به برگزاری نشست گفت‌وگوهای منطقه‌ای با حضور دبیران، مشاوران و نمایندگان نهاد امنیت ملی کشورهای همسایه افغانستان اشاره و تاکید کرد: در این نشست ، تحولات سیاسی، اقتصادی و امنیتی این کشور مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.

شمخانی با بیان اینکه مشکلات و گرفتاری‌های مردم افغانستان ناشی از ناکارآمدی اشغالگران و رویدادهای پس از اشغال ایجاد شده است گفت : باتوجه به اینکه افغانستان می‌تواند به یک نقطه بحران منطقه تبدیل شود ، از اینرو کشورهای پیرامون افغانستان در این اجلاس راههای حل مشکلات در افغانستان را بررسی می‌کنند.

دبیر شورای عالی امنیت ملی کشورمان گفت : فهرست دخالت‌های فرامنطقه‌ای در کشورهای پیرامون ایران نشان می‌دهد که مشکلات موجود در این کشورها ناشی از دو موضوع محوری ، از جمله اختلاف‌افکنی و جلوگیری از حل بحران‌های منطقه‌ای ، بدست خود کشورهای منطقه است.

شمخانی افزود : قدرت‌های فرامنطقه‌ای با اختلاف‌اندازی میان کشورهای منطقه در خصوص موضوعات معین و نیز دخالت در امور کشورها تلاش می‌کنند قدرت بالقوه کشورهای منطقه برای حل بحران‌های منطقه‌ای را به تاخیر بیندازند.

لزوم هوشمندی تهران در تعمیق روابط با مسکو

علی ودایع، کارشناس مسائل اروپا درباره موضوعاتی که قرار است در سفر علی شمخانی، دبیر شورای عالی امنیت ملی به روسیه انجام شود و ازجمله مهمترین محورهای مورد رایزنی مقام‌های ایرانی و روسی خواهد بود، به «راهبرد معاصر» گفت: سفر شمخانی به مسکو طبق برنامه اعلام شده مرتبط با موضوعات افغانستان خواهد بود، یعنی بخشی از این سفر می‌تواند پیرو مباحثی باشد که در سال ۲۰۲۲ در نشست قبلی تاجیکستان با حضور ایران، هند، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان به عنوان کشورهای تأثیرگذار در حوزه افغانستان برگزار شد.

وی افزود: این سفر نشان می‌دهد ایران تلاش می‌کند به عنوان یکی از ارکان اصلی منطقه با کمک روسیه و سایر کشورها وضعیت بحرانی افغانستان را مدیریت کند. در حالی که آمریکایی‌ها افغانستان را سراسیمه ترک کردند، کوشیدند برای جمهوری اسلامی ایران در افغانستان بعد از خروج خود مین گذاری کنند و بعد از ایران برای روسیه در این کشور کانونی بحران رقم بزنند، ایران به دنبال برقراری آرامش و ثبات در افغانستان و منطقه است.

کارشناس مسائل اروپا توضیح داد: سفر دبیر شورای عالی امنیت روسیه به ایران در میانه آبان ماه حاکی از اهمیت نقش ایران در ایجاد ثبات و آرامش در منطقه و افغانستان است. همچنین سفر دبیر شورای عالی امنیت روسیه به ایران با توجه به معادلات جنگ اوکراین و روابط ایران و آمریکا دارای اهمیت و پیام‌های مهمی برای طرف‌های غربی است؛ به طوری که می‌توان گفت ایران و روسیه با توجه به تعاملات رؤسای شورای امنیت دو کشور در کنار تعاملات و تراکنش‌های دیپلماتیک وزیران امور خارجه دو کشور در موضوعات امنیتی، دیپلماتیک و بعضاً نظامی در موضوعات مختلف در حال توسعه روابط هستند.

ودایع گفت: این رویکرد درباره سوریه نیز مهم است، یعنی ایران و روسیه به عنوان دو کشور تأثیرگذار در معادلات سوریه، ترکیه را مجاب کردند سطح تنش خود را میان آنکارا و دمشق کاهش دهد تا جایی که سخن از آشتی دو طرف و دیدار رؤسای جمهور دو کشور مطرح شده است. این نوع تعاملات و موضوعات در حوزه اوکراین نیز برای طرف‌ها حائز اهمیت است، اما نکته مهم این است که طرف‌های غربی و به طور مشخص رژیم صهیونیستی، آمریکا، فرانسه، آلمان و درنهایت کی یف مشغول تله گذاری در روابط تهران و مسکو هستند.

کارشناس سیاست خارجی تصریح کرد: گرچه ایران و روسیه در حوزه تعریف شده غرب آسیا منافع امنیتی مشترکی دارند، اما در برخی مواضع و موارد باید به صورت هوشمندانه بازی را جلو برد، همان گونه که روس‌ها هوشمندانه بازی را جلو می‌برند، ایران نیز باید مراقب باشد در تله غربی‌ها اسیر نشود.

ودایع گفت: در زمینه برجام باید هوشمندانه عمل کرد، زیرا طرف غربی با وجود اینکه با دست پس می‌زند، با پا پیش می‌کشد و به دنبال بازگشت به برجام است.

کارشناس سیاست خارجی توضیح داد: مقام‌های جمهوری اسلامی ایران در تراکنش‌های خود با روسیه باید به دنبال تحقق این موضوع باشند که نظر روس‌ها را درباره بازگشت آمریکا و طرف‌های غربی به برجام و عمل به تعهداتشان نسبت به جمهوری اسلامی ایران جلب کنند تا با برجام از بخش مهمی از التهاب آفرینی‌هایی که سران رژیم صهیونیستی در پرونده هسته‌ای دنبال می‌کنند، جلوگیری شود.

فارن پالیسی بررسی کرد

راه‌های آمریکا برای کنترل سطح تخاصم نتانیاهو با ایران

«آرون دیوید میلر» در فارن پالیسی می‌نویسد که «آنتونی بلینکن» وزیر امور خارجه ایالات متحده، بدون نتیجه‌ای ملموس از سفر خاورمیانه بازگشت. سفر او درست چند روز پس از خشونت بین اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها انجام شد - از جمله حمله نظامی اسرائیل به شهر جنین در کرانه باختری که منجر به کشته شدن ۹ فلسطینی شد که برخی از آن‌ها از اعضای جهاد اسلامی فلسطین بودند که در حملات گذشته نقش داشتند. همچنین تیراندازی در خارج از کنیسه اورشلیم شرقی توسط یک فلسطینی که منجر به کشته شدن هفت اسرائیلی شد. در این شرایط امید چندانی به پیشرفت وجود نداشت.

به گزارش انتخاب، در ادامه این مطلب آمده است: حداقل، پیشرفت به این معنا بود که رهبران اسرائیل و فلسطین گام‌های مشخصی برای کاهش تنش بردارند و با یکدیگر برای جلوگیری از تروریسم و خشونت در آینده همکاری کنند. هرچند بلینکن مقصر نبود، اما چنین چیزی ممکن نشد. اظهارات علنی بلینکن به وضوح نشان داد که او در گفتگو با بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر اسرائیل، در مورد اصلاحات قضایی پیشنهادی دولتش که به گفته بسیاری از حقوقدانان، به سیستم دموکراتیک اسرائیل ضربه می‌زند، ابراز نگرانی کرده است. بلینکن توصیه کرد قبل از انجام تغییرات حزبی به یک اجماع ملی دست یابند.

با این حال، تلاش‌ها برای مهار خشونت و بازسازی اعتماد بین اسرائیلی‌ها و فلسطینی‌ها چندان موفق نبود. تشکیلات خودگردان فلسطین همکاری امنیتی با اسرائیل در کرانه باختری را به حالت تعلیق درآورده و همه چیز را در اختیار ارتش اسرائیل قرار داده است. در همین حال، کابینه اسرائیل روز یکشنبه تدابیری را برای تلافی حمله به بیت المقدس پیشنهاد کرد، اما بعید است این سیاست‌ها، که شامل تخریب خانه‌های خانواده‌های مبارزان یا اخراج آن‌ها می‌شود، به جلوگیری از حملات آینده کمک کند. با توجه به انبوه سفرها بین ایالات متحده و اسرائیل - ران درمر، وزیر امور استراتژیک اسرائیل به واشنگتن و جیک سالیوان مشاور امنیت ملی ایالات متحده و ویلیام برنز، مدیر سیا به اسرائیل و کرانه باختری - واضح بود که سفر بلینکن و دیدارهای وی بخشی از یک قطعه گسترده تر، با تمرکز ویژه بر ایران خواهد بود. پیش از این هرگز دولت‌های ایالات متحده با یک دولت جدید اسرائیل تا این حد زود و در این سطح بالا تعامل نداشته‌اند.

واضح است که این تعامل نشان دهنده نگرانی واقعی دولت بایدن در مورد جهت گیری دولت دست راستی جدید و فرصتی برای نشان دادن برخی نشانه‌ها، به ویژه در مورد مسائل مربوط به سیاست‌های اسرائیل در قبال فلسطینی‌ها و اصلاحات قضایی که ممکن است دموکراسی اسرائیل را از بین ببرد. در عین حال، بر اساس لحن بلینکن، دولت بایدن به وضوح تصمیم گرفته است که ائتلاف جدید اسرائیل را به طور علنی بپذیرد و با آن مقابله نکند. اگر سفر اول نتانیاهو به واشنگتن باشد، تعجب نخواهیم کرد.

دولت مطمئناً از این خطر آگاه است که این هجوم بازدیدهای سطح بالا به مثابه مشروعیت بخشیدن به افراطی‌ترین دولت در تاریخ اسرائیل تلقی شود. اما جو بایدن - رئیس جمهوری که از روز اول طرفدار اسرائیل بود و غریزه اش هرگز نه رویارویی که همکاری با اسرائیل بوده - ظاهرا مایل به پذیرش این خطر است. بایدن اولویت‌های دیگری دارد. تقابل با اسرائیل پرخطر است، به ویژه با توجه به حزب جمهوری خواه که خود را به عنوان تنها دوست ثابت اسرائیل معرفی کرده است. اگر شانس‌های واقع بینانه‌ای برای پیشرفت وجود داشت شاید بایدن متقاعد به فشار بر اسرائیل و فلسطینی می‌شد، اما وجود ندارند.

هیچ انتخاب آسانی در نوع تعامل با دولت اسرائیل وجود ندارد. در اینجا پنج پیشنهاد وجود دارد که دولت بایدن می‌تواند با آن‌ها شانسی برای موفقیت در مسیر احتمالاً دشوار پیش رو داشته باشد.

۱- همه چیز را به نخست وزیر بسپارید. نتانیاهو بارها گفته است که می‌تواند انگیزه‌ها و اقدامات رادیکال‌تر وزرای خود را کنترل کند و دولت بایدن باید او را در این مسیر کمک کند. تروریسم فلسطینی و تمایل برخی از وزرای نتانیاهو برای استفاده از خشونت برای پیشبرد برنامه سیاسی خود در سرزمین‌های اشغالی، نتانیاهو را با آزمونی مواجه می‌کند که عبور از آن دشوار خواهد بود. تصمیمات کابینه اسرائیل در روز یکشنبه نشان می‌دهد که مهار تندروها برای نتانیاهو چقدر دشوار خواهد بود.

نتانیاهو این ائتلاف را ایجاد کرد تا نیاز فوری خود را برای به تعویق انداختن، لغو و فرار از پیگرد قانونی در دادگاه فساد جاری خود برآورده کند. او اکنون گرفتار دادگاه است و باید بدترین انگیزه‌های ائتلاف خود را مدیریت کند، از جمله در زمینه حفظ وضعیت موجود در حرم الشریف/ کوه معبد، عدم تخریب دادگاه عالی اسرائیل و اجتناب از درگیری تمام عیار با فلسطینی‌ها در سرزمین‌های اشغالی. در واقع، رابطه عملگرا بین ایالات متحده و اسرائیل به همین مسایل بستگی دارد. اولویت نتانیاهو منافع اسرائیل است و بایدن نیز باید به منافع ایالات متحده اولویت بدهد. متحد بودن یعنی به یکدیگر اعتماد داشتن و برای یکدیگر کار کردن نه اینکه یک طرف به دیگری خدمات رایگان بدهد.

۲- اسرائیل خواهان کمک ایالات متحده در عادی سازی روابط با عربستان سعودی و تشدید رویکرد در قبال ایران است؛ و دولت بایدن از نتانیاهو چیزهایی می‌خواهد، از جمله سیاست سختگیرانه اسرائیل در برابر جنگ روسیه در اوکراین. اسرائیل تنها دموکراسی در خاورمیانه، نزدیکترین متحد ایالات متحده در آنجا و تنها دولتی در منطقه است که تاریخ آن با نسل کشی مرتبط است. بی دلیل نیست که ایالات متحده در مورد تهاجم وحشیانه روسیه انتظار بیشتری داشته باشد.

بایدن اسرائیل را برای راه‌حل دو کشور تحت فشار قرار نمی‌دهد، اما از دولت نتانیاهو می‌خواهد که از اقداماتی که می‌تواند وضعیت کرانه باختری را بسیار بدتر از امروز کند، بپرهیزد. ایالات متحده نیز مجموعه‌ای از مشکلات را با سعودی‌ها دارد. اگر اسرائیل به اقدامات تحریک آمیز علیه فلسطینی‌ها ادامه دهد، می‌تواند هم روابط ایالات متحده و عربستان و هم روابط آینده خود با پادشاهی را به خطر بیاندازد.

با این حال، در این مرحله، سخت است که دولت بایدن صراحتاً شرایط را برای نتانیاهو تعیین کند، عمدتاً به این دلیل که هیچ تضمینی وجود ندارد که کشورهایی مانند امارات متحده عربی یا واشنگتن همراهی کنند و البته نتانیاهو احتمالاً این رویکرد را رد خواهد کرد و از نظر سیاسی، کنگره ایالات متحده نیز با این روند همراه نیست. اسرائیل هنوز به درخواست ایالات متحده برای ارسال موشک‌های قدیمی‌هاوک به اوکراین پاسخ قطعی نداده است؛ و با توجه به امتناع اسرائیل از ارائه کمک نظامی به اوکراین، پاسخ به احتمال زیاد منفی است.

۳-ایران را در اولویت قرار دهید. هر چقدر هم که وضعیت فلسطین ناآرام باشد، برنامه هسته‌ای ایران تنها موضوعی است که ممکن است باعث یک رویارویی منطقه‌ای گسترده‌تر شود که نتیجه آن افزایش قیمت نفت و سقوط بازارهای مالی است. دولت بایدن و اسرائیل هنوز بر سر محاسن و معایب احیای توافق هسته‌ای ایران، اختلاف نظر دارند، اما درباره خطری که ایران در منطقه ایجاد می‌کند، چه از طریق تلاش برای تبدیل شدن به یک دولت آستانه هسته‌ای یا رفتار آن در یمن، سوریه و جاهای دیگر، اختلاف نظر ندارند.

تلاش‌های ایران در خصوص اعتراض‌های داخلی کنونی‌اش و حمایت تهران از روسیه در ماجرای اوکراین، چشم‌انداز تجدید توافق هسته‌ای را بعید کرده است، و این می‌تواند بخشی از تنش‌ها با نتانیاهو را کاهش دهد (مگر اینکه به‌طور معجزه‌واری، فرصت دیپلماتیک مجدد با ایران فراهم شود). اگر اسرائیل ارزیابی کند که باید از نیروی نظامی برای پاسخ به برنامه هسته‌ای ایران استفاده کند و ایالات متحده با آن مخالفت کند، ممکن است تنش‌های بزرگی ایجاد شود.

اما دیپلماسی، مهار، و بازدارندگی هوشمندانه و قابل اثبات - قطعاً شامل، اما نه محدود به یک گزینه نظامی معتبر - کلید برخورد با ایران در دوره پیش رو خواهد بود. این امر مستلزم همکاری و هماهنگی دیپلماتیک و امنیتی نزدیک و ظریف بین اسرائیل و ایالات متحده است. مانور نظامی مشترک اخیر با حضور هزاران نیروی آمریکایی و اسرائیلی در دریای مدیترانه به وضوح به منظور ارسال سیگنالی از عزم مشترک ایالات متحده و اسرائیل به ایران بود و این آخرین ابتکار عمل هماهنگ شده در ماه‌های آینده نخواهد بود.

۴- تمرکز بر مسئله فلسطین را بیشتر کنید. حتی اگر چشم انداز پیشرفت جدی در موضوع فلسطین وجود نداشته باشد، دولت بایدن باید به فشار بر دولت نتانیاهو و تشکیلات خودگردان فلسطین برای جلوگیری از وخامت بیشتر در صحنه ادامه دهد. صرف بیانیه از سوی کاخ سفید یا وزارت امور خارجه کافی نیست.

یورش به جنین و حمله پس از آن دو حقیقت دیرینه در درام اسرائیل و فلسطین را به نمایش گذاشت. برخی از گروه‌های فلسطینی، از جمله حماس، جهاد اسلامی فلسطین، و برخی در داخل فتح، همچنان به مقاومت تمایل دارند. رهبران فلسطینی فاقد یک استراتژی سیاسی برای پیشروی به سوی هدف اعلام شده خود یعنی تعیین سرنوشت و دولت هستند. خشونت باعث ایجاد درد و رنج می‌شود، اما شرایط را به حل مناقشه اصلی نزدیکتر نمی‌کند.

اسرائیل به نوبه خود یک استراتژی ضدشورش را برای دهه‌ها دنبال کرده است که برای برهم زدن عملیات فلسطین و ایجاد درد و رنج بر فلسطینی‌ها به عنوان ابزاری برای پایان دادن به خضونت طراحی شده است، اما این نیز هیچ هدف سیاسی ندارد.

پولیتیک

گفت‌وگوی گروسی و کلورلی درخصوص ایران

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از گفت‌وگویش با وزیر خارجه انگلیس پیرامون مسئله ایران خبر داد. به گزارش ایسنا، «رافائل گروسی» مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در توییتی نوشت: از انگلیس بابت حمایت حتمی خود از ماموریت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قدردانی می‌کنم. از این‌که امروز در کنار جیمز کلورلی در لندن هستم، خرسندم. ما در خصوص ضرورت جلوگیری از حادثه هسته‌ای در زاپوریژیا، شرایط در ایران و همکاری آمریکا، انگلیس و استرالیا تحت آکوس تبادل‌نظر کردیم.

انتقاد ریابکوف از نوع برخورد آژانس با پرونده اتمی ایران

معاون وزیر امور خارجه روسیه در اظهاراتی از انتشار گزارشی از سوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره برنامه هسته‌ای ایران انتقاد کرد. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری تاس، «سرگی ریابکوف» معاون وزیر امور خارجه روسیه درباره عملکرد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در زمینه برنامه هسته‌ای ایران گفت: ما همیشه وقتی اطلاعات و اسنادی که حاوی مطالب و داده‌های محرمانه هستند و قرار نیست علنی شوند، به بیرون درز پیدا می‌کنند و تبدیل به موضوعات خبری می‌شوند، نگرانی‌مان را ابراز کرده‌ایم.

اظهارات ریابکوف درباره اقدام آژانس به منتشر کردن گزارشی محرمانه درباره تاسیسات فردو در ایران اشاره دارد. ریابکوف گفت: آژانس نباید این طور عمل کند. این به تلاش‌های غرب برای سیاسی‌کاری بر می‌گردد. هیچ دلیلی ندارد که از روند معمول حرفه‌ای در زمینه این مسئله خارج شویم. به گزارش ایسنا، اظهارات ریابکوف در پی این مطرح می‌شود که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی چهارشنبه گذشته گزارش داد که طی بازرسی اعلام نشده از نیروگاه فردو در ایران متوجه شده است که دو آبشار سانتریفیوژ IR-۶ - که درحال غنی‌سازی اورانیوم با خلوص ۶۰ درصد هستند - به نوعی به یکدیگر متصل هستند که از آنچه که ایران به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اطلاع داده بود، «اساسا تفاوت» دارد.

تمدید معافیت تحریمی ایران در رابطه با همکاری هسته‌ای با روسیه

یک رسانه آمریکایی گزارش داد، دولت بایدن معافیت تحریمی ایران در ارتباط با همکاری هسته‌ای با روسیه را تمدید کرده است. به گزارش ایسنا، پایگاه خبری واشنگتن فیری بیکن بر اساس یک اطلاعیه غیرعلنی ارائه شده به کنگره آمریکا که به آن دست پیدا کرده است، گزارش داد: دولت جو بایدن یک سری از معافیت‌های تحریمی را تمدید کرده است که به تهران و مسکو اجازه همکاری هسته‌ای در سایت‌های غنی‌سازی ایران، از جمله تاسیسات فردو و نیروگاه هسته‌ای بوشهر را می‌دهد. بنابر این گزارش، آنتونی بلینکن، وزیر امورخارجه آمریکا در ۳۱ ژانویه مجوز معافیت‌ها را صادر کرده اما کنگره از این تصمیم تا اواخر ۳ فوریه مطلع نشده و پس از آن فیری بیکن شروع به بررسی معافیت‌ها کرده است. منابع ارشد کنگره گفتند که دولت بایدن در بحبوحه نگرانی‌های مجدد در مورد همکاری نظامی ایران و روسیه تلاش می‌کند تا معافیت‌های تحریمی را از میان بردارد. به گزارش فیری بیکن، این معافیت‌های تحریمی که بخش باقیمانده از توافق هسته‌ای ۲۰۱۵ است، اجازه ادامه همکاری هسته‌ای ایران و روسیه در سایت‌های هسته‌ای ایران همچون فردو و نیروگاه هسته‌ای بوشهر را می‌دهد. از این‌رو، منتقدان می‌گویند که با ارائه این مجوز دولت بایدن به تهران اجازه توسعه برنامه هسته‌ای‌اش را می‌دهد و به مسکو نیز امکان بهره‌مندی اقتصادی از طریق تجارت با سازمان‌های تحت کنترل دولت، همچون روس اتم را می‌دهد.

رویداد

ادعای باکو درباره حمله به سفارت آذربایجان در تهران

وزارت خارجه آذربایجان مدعی شد که حمله چند روز پیش به سفارت این کشور در تهران از پیش برنامه‌ریزی شده بود.

به گزارش ایسنا به نقل از اسپوتنیک، «آیخان حاجی زاده» رئیس دفتر مطبوعاتی وزارت امور خارجه آذربایجان روز دوشنبه در یک نشست با بیان این ادعا که «حمله به سفارت جمهوری آذربایجان در ایران از قبل برنامه ریزی شده بود» سرعت عمل پلیس ایران در برابر این اقدام را ضعیف دانست. حمله مسلحانه به سفارت جمهوری آذربایجان در ایران بامداد هفتم دی ماه صورت گرفت. در نتیجه این حادثه رئیس سرویس امنیتی سفارت کشته و دو نفر مجروح شدند. به گفته وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان، نمایندگی دیپلماتیک این کشور در تهران پس از این حادثه فعالیت خود را به حالت تعلیق درآورد.

برگزاری پانزدهمین کمیسیون مشترک ایران و ترکمنستان

پانزدهمین کمیسیون مشترک کنسولی، مرزی و گمرکی ایران و ترکمنستان ۱۷ بهمن ۱۴۰۱ به ریاست علیرضا بیکدلی معاون کنسولی، مجلس و ایرانیان وزارت امور خارجه و وفا حاجی اف معاون وزیر امور خارجه ترکمنستان در عشق‌آباد برگزار شد. به گزارش ایسنا، دو طرف درباره موضوعات کنسولی از جمله روادید، زندانیان، همکاری‌های انتظامی، همکاری‌های حقوقی و مرزی و مسائل گمرکی گفتگو و تبادل نظر نمودند. در پایان دیدار نیز یادداشت تفاهم پانزدهمین کمیسیون مشترک کنسولی، مرزی و گمرکی به امضای روسای دو هیات رسید. همچنین معاون کنسولی، مجلس و ایرانیان وزارت امور خارجه کشورمان با وزیر امور خارجه ترکمنستان دیدار و در خصوص موضوعات دوجانبه و کنسولی گفت‌وگو کردند. در این ملاقات دو طرف ضمن ابراز علاقه جهت ارتقاء سطح روابط فیمابین، از اشتراکات فرهنگی دو کشور به عنوان شاخصه ای مهم در روابط دو ملت یاد کردند. علیرضا بیکدلی معاون کنسولی، مجلس و ایرانیان وزارت امور خارجه در سفر به عشق آباد از بازارچه مرزی باجگیران، رایزنی فرهنگی کشورمان در عشق‌آباد، موزه یادبود ترکمنستان، نمایندگی شرکت ایران خودرو و بانک صادرات ایران در ترکمنستان بازدید کرد.

دیپلماتیک

پیگیری وضعیت سلامت دیپلمات‌های ایرانی در سوریه

وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در تماس تلفنی با سفیر کشورمان در دمشق و سرکنسول ایران در حلب، در جریان سلامت کارکنان سرکنسولگوی ایران در حلب در پی وقوع زلزله در سوریه قرار گرفت.

به گزارش ایسنا، حسین امیرعبداللهیان در این تماس تلفنی با اشاره به اقدام فوری به‌عمل آمده از سوی پیرحسین کولیوند رییس جمعیت هلال احمر کشورمان برای اعزام تیم‌های پزشکی و امدادرسانی به مناطق زلزله‌زده ترکیه و سوریه، بر هماهنگی و تسریع در امدادرسانی تاکید کرد.

بر اساس این گزارش، همچنین حسین امیرعبداللهیان و فیصل مقداد وزیران امور خارجه ایران و سوریه، در یک گفت‌وگوی تلفنی، در خصوص آخرین وضعیت زلزله رخ‌داده در مناطق شمالی و غربی سوریه گفت‌وگو کردند. وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در این گفت‌وگو بر آمادگی دستگاه‌های ذی‌ربط کشورمان به‌منظور کمک‌رسانی به زلزله‌زدگان سوری تأکید کرد.

سلامت دانشجویان ایرانی در مناطق زلزله‌زده ترکیه

وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران اعلام کرد: حال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در مناطق زلزله‌زده ترکیه، تاکنون خوب گزارش شده و اقدامات فوری برای انتقال آنان به مکان مناسب در جریان است.

به گزارش ایسنا، حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در تماس تلفنی با سفیر کشورمان در آنکارا و سرکنسول ایران در «ارزروم» در جریان آخرین وضعیت اتباع ایرانی و دانشجویان شاغل به تحصیل در مناطق زلزله‌زده ترکیه قرار گرفت. بر اساس اعلام وزارت امور خارجه ایران، طبق اخبار دریافتی خوشبختانه حال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در مناطق زلزله‌زده ترکیه، تاکنون خوب گزارش شده و اقدامات فوری برای انتقال آنان به مکان مناسب در جریان است. همزمان ، سفارت جمهوری اسلامی ایران ایران در آنکارا با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد: هموطنان عزیزی که مدارک هویتی خود را در زلزله اخیر از دست داده‌اند، می‌توانند از طریق دریافت برگه عبور از سفارت ایران در آنکارا و سرکنسولگری ایران در ارزروم، به کشورمان بازگردند.